

دانشگاه هرمزگان

دانشکده علوم پایه

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد رشته ریاضی

عنوان پایان نامه:

تعمیم مفاهیم هاسدورف، منظم و نرمال در فضاهای بستار دوتایی

استاد راهنما:

دکتر قاسم میرحسین خانی

استاد مشاور:

آقای محمود غلامی

دانشجو:

مهناز زندیان

خرداد ماه ۹۰

چکیده

در این پایان نامه فضاهای بستاردوتایی را معرفی می‌کنیم و برخی از خواص این فضاها را از قبیل نگاشت های پیوسته، ضرب فضای بستار دوتایی، مجموعه های g -بسته، مجموعه ها و نگاشت های ∂ -بسته که بین کلاسی از مجموعه های بسته و مجموعه های بسته تعمیم یافته هستند را معرفی کرده و ویژگی های آنها را مورد بررسی قرار می دهیم.

سپس فضاهای بستار دوتایی هاسدورف و نرمال و منظم و همچنین تعمیم های آنها را معرفی کرده و در پایان نگاشت های پیوسته دوتایی دوه و نگاشت های بسته دوتایی دوه دورا مورد بررسی قرار می دهیم.

کلمات کلیدی: فضاهای بستار دوتایی، مجموعه های بسته تعمیم یافته، فضاهای بستار دوتایی هاسدورف، نرمال و منظم.

تقدیم به پدر و مادرم و همسرم آبتین امیری

با سپاس فراوان از پدر و مادر و همسر که در تمام لحظات یار و یاورم بوده اند
همچنین از اساتید محترم جناب آقای دکتر میر حسین خانی و جناب آقای غلامی

فهرست مندرجات

۵	فضاهای بستر و فضاهای بستر دوتایی	۱
۶	..... فضاهای بستر	۱.۱
۹	..... نگاشت های پیوسته	۲.۱
۱۳	..... ضرب فضا های بستر	۳.۱
۱۸	..... فضاهای بستر دوتایی	۴.۱
۲۳	..... ضرب فضا های بستر دوتایی	۵.۱
۲۵	نگاشت های پیوسته دوتایی و ∂ -بسته در فضاهای بستر دوتایی	۲
۲۶	..... نگاشت های پیوسته دوتایی	۱.۲
۳۲	..... مجموعه های g -بسته	۲.۲
۳۷	..... مجموعه های ∂ -بسته	۳.۲
۴۱	..... نگاشت های ∂ -بسته	۴.۲
۴۷	فضاهای بستر دوتایی هاسدورف	۳
۴۸	..... فضاهای بستر دوتایی هاسدورف	۱.۳
۵۱	..... فضاهای بستر دوتایی هاسدورف تعمیم یافته	۲.۳

۵۴	فضاهای بستار دوتایی نرمال	۴
۵۵	..... فضاهای بستار دوتایی نرمال	۱.۴
۵۸	..... فضاهای بستار دوتایی نرمال تعمیم یافته	۲.۴
۶۲	فضاهای بستار دوتایی منظم	۵
۶۳	..... فضاهای بستار دوتایی منظم	۱.۵
۶۶	..... فضاهای بستار دوتایی منظم تعمیم یافته	۲.۵
۷۰	نگاشت های پیوسته دوتایی دوه دو	۶
۷۱	..... نگاشت های پیوسته دوتایی دوه دو	۱.۶
۸۲	واژه‌نامه فارسی به انگلیسی	A
۸۵	فهرست منابع و ماخذ	B

مقدمه

فضاهای توپولوژی دوتایی توسط J.C.Kelly [۱۲] معرفی شد. چنین فضاهایی به دو توپولوژی قراردادی مجهز هستند. علاوه Kelly بسیاری از نتایج استاندارد اصل موضوع تفکیک در فضاهای توپولوژی را به فضاهای توپولوژی دوتایی تعمیم داد. بعد از آن مقالات زیادی در مورد تعمیم مفاهیم توپولوژی به فضاهای توپولوژی دوتایی نوشته شده است.

فضاهای بستار توسط E.Cech [۱۰] معرفی شدند و سپس افراد زیادی این فضاها را مورد مطالعه قرار دادند [۱۱، ۱۴، ۱۵].

مجموعه‌های بسته تعمیم یافته یا به طور خلاصه مجموعه‌های g -بسته در یک فضای توپولوژیک توسط Levine [۱۳]. معرفی شد و به وسیله آن‌ها بسیاری از ویژگی‌های مهم مجموعه‌های بسته به خانواده‌ی بزرگتری از مجموعه‌ها گسترش یافت.

مفاهیمی از قبیل مجموعه‌های بسته تعمیم یافته و نگاشت‌های پیوسته تعمیم یافته از فضاهای توپولوژیک به فضاهای بستار توسعه پیدا کردند.

در این پایان نامه ابتدا فضاهای بستار و سپس فضاهای بستار دوتایی را تعریف می‌کنیم، همچنین نگاشت‌های پیوسته و ضرب فضاهای بستار را معرفی می‌کنیم.

علاوه بر این نگاشت‌های پیوسته در فضاهای بستار را معرفی نموده و برخی از ویژگی‌های آن‌ها را در این فضاها مورد بررسی قرار می‌دهیم.

همچنین به بررسی مجموعه‌های g -بسته و مجموعه‌های ∂ -بسته و نگاشت‌های ∂ -پیوسته و رابطه‌ی آن‌ها با نگاشت‌های پیوسته در فضاهای بستار دوتایی می‌پردازیم .

سپس فضاهای بستار دوتایی هاسدورف، نرمال و منظم و تعمیم‌هایشان را مورد بررسی قرار می‌دهیم و در مورد ضرب خانواده‌ی از این فضاها و نگاشت‌های پیوسته بین آنها قضایایی را مطرح می‌کنیم.

در پایان نگاشت‌های پیوسته و بسته دوتایی دوبه‌دو را بیان کرده ویژگی‌های آن‌ها را در فضاهای بستار دوتایی مورد تحقیق قرار می‌دهیم.

فصل ۱

فضاهای بستار و فضاهای بستار دوتایی

در این فصل فضاهای بستار و نگاشت های پیوسته در فضاهای بستار را تعریف کرده و برخی از ویژگی های آنها را مورد مطالعه قرار می دهیم. در قسمت سوم فصل به بررسی ویژگی مهم فضاهای بستار یعنی ضرب فضاهای بستار می پردازیم و پس از آن فضاهای بستار دوتایی را معرفی کرده و قضایای مهم آن را بازگو می کنیم.

۱.۱ فضاهای بستار

در این بخش فضاهای بستار را تعریف می کنیم.

تعریف ۱.۱.۱ (الف) نگاشت $u : P(X) \rightarrow P(X)$ را عملگر بستار روی X می نامیم، هرگاه در شرایط زیر صدق کند:

$$u\emptyset = \emptyset \quad (۱)$$

$$A \subseteq uA, X \text{ زیرمجموعه ی } A \text{ برای هر } A \quad (۲)$$

$$A \subseteq B \Rightarrow uA \subseteq uB, X \text{ زیر مجموعه } A \text{ و } B \text{ برای هر } A, B \quad (۳)$$

(ب) زوج مرتب (X, u) که u یک عملگر بستار روی X است را فضای بستار می نامیم.

تعریف ۲.۱.۱ عملگر بستار u روی مجموعه ی X را جمعی می نامیم، هرگاه:

$$A, B \subseteq X \Rightarrow u(A \cup B) = uA \cup uB$$

تعریف ۳.۱.۱ زیرمجموعه‌ی A از X در فضای بستار (X, u) را بسته می‌نامیم، هرگاه $uA = A$ و آن را باز می‌نامیم، هرگاه متمم آن بسته باشد. مجموعه‌های تهی و کل فضا هم باز و هم بسته هستند.

تعریف ۴.۱.۱ فضای بستار (Y, v) را زیرفضای (X, u) گوئیم، هرگاه $Y \subseteq X$ و به ازای هر $A \subseteq X$ ، $vA = uA \cap Y$ باشد.

مثال ۵.۱.۱ فرض کنید $X = \{1, 2, 3\}$ باشد. نگاشت $u : P(X) \rightarrow P(X)$ که به صورت $u\emptyset = \emptyset$ ، $u\{1\} = \{1\}$ ، $u\{2\} = \{2\}$ ، $u\{3\} = \{3\}$ ، $u\{1, 2\} = u\{1, 3\} = u\{2, 3\} = uX = X$ تعریف شده است، در سه شرط بالا صدق می‌کند، بنابراین (X, u) یک فضای بستار است.

مثال ۶.۱.۱ فرض کنید (X, τ) فضای توپولوژیک باشد، و نگاشت $u : P(X) \rightarrow P(X)$ به صورت $u(A) = \bar{A}$ که در آن $\bar{A}$ بستار مجموعه A نسبت به توپولوژی τ می‌باشد. در این صورت u یک عملگر بستار روی مجموعه‌ی X است و جفت (X, u) یک فضای بستار می‌باشد.

نکته ۷.۱.۱ هر فضای توپولوژی فضای بستار است، اما هر فضای بستار یک فضای توپولوژی القا می‌کند که در قضیه زیر آمده است.

تعریف ۸.۱.۱ الف) τ یک توپولوژی تعمیم یافته روی X می نامیم هرگاه:

$$\emptyset, X \in \tau(۱)$$

$$\cup A_i \in \tau, A_i \in \tau \text{ برای هر } (۲)$$

ب) زوج مرتب (X, τ) را یک فضای توپولوژیک تعمیم یافته می نامیم.

قضیه ۹.۱.۱ فرض کنید (X, u) یک فضای بستار و τ مجموعه‌های باز فضای (X, u) باشد. در این صورت:

(۱) τ یک توپولوژی تعمیم یافته روی X است.

(۲) اگر u جمعی باشد آنگاه τ یک توپولوژی روی X است.

اثبات:

$$(۱) u\emptyset = \emptyset \text{ پس } \emptyset \text{ بسته است.}$$

$$X \subseteq uX \text{ و } uX \subseteq X \text{ بنابراین } uX = X \text{ و } X \text{ بسته است.}$$

فرض کنید A_i به ازای هر $i \in I$ بسته و $B = \cap A_i$ باشد. در این صورت داریم $uB \subseteq u(\cap A_i) = \cap uA_i = \cap A_i = B$ بنابراین $B = uB$ که نشان می دهد B بسته می باشد.

(۲) اگر u جمعی باشد و A و B بسته باشند، آنگاه $u(A \cup B) = uA \cup uB = A \cup B$ بنابراین

$$A \cup B \text{ بسته است. } \square$$

تعریف ۱۰.۱.۱ فضای بستار (X, u) را فضای T_0 می نامیم، هرگاه به ازای هر جفت از نقاط $x, y \in X$ از $x \in u\{y\}$ و $y \in u\{x\}$ نتیجه بگیریم که $x = y$.

قضیه ۱۱.۱.۱ فرض کنید (X, τ) فضای توپولوژیک و $u : P(X) \rightarrow P(X)$ عملگر بستار به صورت $u(A) = \bar{A}$ روی مجموعه‌ی X باشد. آنگاه تعبیر T در فضای بستار همان تعبیر T در فضای توپولوژیک است و برعکس.

اثبات: فرض کنید (X, u) فضای T باشد. در این صورت به ازای هر جفت از نقاط $x, y \in X$ که $x \in u\{y\}$ و $y \in u\{x\}$ داریم $x = y$.

برهان خلف. فرض کنیم $x \neq y$ باشد و هر همسایگی از x شامل y و هر همسایگی از y شامل x باشد. در این صورت $x \in u\{y\}$ و $y \in u\{x\}$ است در نتیجه طبق فرض قضیه، $x = y$ که تناقض دارد.

برعکس. فرض کنید فضای توپولوژیک T باشد.

برهان خلف. فرض کنیم که $x \in u\{y\}$ و $y \in u\{x\}$ و $x \neq y$. در این صورت همسایگی از x وجود دارد که شامل y نیست، یعنی $x \in U_x$ و $y \notin U_x$ و $y \notin u\{x\}$ که با فرض تناقض دارد.

۲.۱ نگاشت های پیوسته

در این بخش نگاشت‌های پیوسته در فضاهای بستار را تعریف کرده و به بررسی تعدادی از ویژگی‌های نگاشت‌های پیوسته در فضاهای بستار می‌پردازیم.

تعریف ۱.۲.۱ فرض کنید (X, u) و (Y, v) فضاهای بستار باشند، نگاشت

$f : (X, u) \rightarrow (Y, v)$ را پیوسته می‌نامیم، هرگاه به ازای هر زیرمجموعه‌ی $A \subseteq X$ ، $f(uA) \subseteq vf(A)$ باشد.

قضیه ۲.۲.۱ فرض کنید (X, u) و (Y, v) فضاهای بستار باشند. اگر نگاشت $f : (X, u) \rightarrow (Y, v)$ پیوسته باشد، آنگاه به ازای هر زیرمجموعه $B \subseteq Y$ $uf^{-1}(B) \subseteq f^{-1}(vB)$ است.

اثبات: $B \subseteq Y$ است، چون f پیوسته است پس

$f^{-1}(f(uf^{-1}(B))) \subseteq f^{-1}(vB)$ و بنابراین $f(uf^{-1}(B)) \subseteq vf^{-1}(B) \subseteq v(B)$ است. در نتیجه $uf^{-1}(B) \subseteq f^{-1}(vB)$. $\square$

قضیه ۳.۲.۱ اگر نگاشت $f : (X, u) \rightarrow (Y, v)$ پیوسته باشد، آنگاه به ازای هر زیرمجموعه F از فضای بستار (Y, v) ، $f^{-1}(F)$ زیرمجموعه $f^{-1}(F)$ بسته از فضای بستار (X, u) است.

اثبات: F زیرمجموعه $f^{-1}(F)$ بسته از (Y, v) است، پس $vF = F$. نگاشت f پیوسته است بنابراین $uf^{-1}(F) \subseteq f^{-1}(vF) = f^{-1}(F)$ در نتیجه $f^{-1}(F) = uf^{-1}(F)$ می باشد. $\square$

قضیه ۴.۲.۱ اگر (X, u) و (Y, v) فضاهای بستار و نگاشت $f : (X, u) \rightarrow (Y, v)$ پیوسته باشد، آنگاه به ازای هر زیرمجموعه G از فضای بستار (Y, v) ، $f^{-1}(G)$ یک زیرمجموعه $f^{-1}(G)$ باز از فضای بستار (X, u) می باشد.

اثبات: فرض کنید G زیرمجموعه $f^{-1}(G)$ باز از فضای بستار (Y, v) باشد. پس $Y - G$ زیرمجموعه $f^{-1}(Y - G) = X - f^{-1}(G)$ است. طبق قضیه ۳.۲.۱، $f^{-1}(Y - G) = X - f^{-1}(G)$ زیرمجموعه $f^{-1}(Y - G)$ بسته از فضای بستار (X, u) می باشد. در نتیجه $f^{-1}(G)$ زیرمجموعه $f^{-1}(G)$ باز از فضای بستار (X, u) است. $\square$

قضیه ۵.۲.۱ فرض کنید (X, u) و (Y, v) و (Z, w) فضاهای بستار باشند. اگر $f : (X, u) \rightarrow (Y, v)$ و $g : (Y, v) \rightarrow (Z, w)$ نگاشتهای پیوسته باشند، آنگاه

$g \circ f : (X, u) \rightarrow (Z, w)$ پیوسته است.

اثبات: فرض کنید $A \subseteq X$ باشد. نشان می دهیم که $g \circ f(uA) \subseteq wg \circ f(A)$.

$$g \circ f(uA) = g(f(uA)) \subseteq g(vf(A)) \subseteq wg(f(A)) = wg \circ f(A)$$

بنابراین نگاشت $g \circ f$ پیوسته می باشد. $\square$

قضیه ۶.۲.۱ فرض کنید (X, u) و (Y, v) فضاهای بستار و (A, u_A) زیرفضایی بسته از فضای بستار (X, u) باشد. در این صورت اگر نگاشت $f : (X, u) \rightarrow (Y, v)$ پیوسته باشد، آنگاه $f|_A : (A, u_A) \rightarrow (Y, v)$ پیوسته است.

اثبات: فرض کنید $B \subseteq A$ باشد. در این صورت

$$(f|_A)(u_AB) = (f|_A)(uB \cap A) = (f|_A)(uB) = f(uB) \subseteq vf(B) = v(f|_A)(B)$$

در نتیجه نگاشت $f|_A$ پیوسته می باشد. $\square$

تعریف ۷.۲.۱ فرض کنید (X, u) و (Y, v) فضاهای بستار باشند. در این صورت نگاشت $f : (X, u) \rightarrow (Y, v)$ را بسته (باز) می نامیم، هرگاه به ازای هر زیرمجموعه‌ی بسته (باز) F از فضای بستار (X, u) ، $f(F)$ زیرمجموعه‌ی بسته (باز) از فضای بستار (Y, v) باشد.

قضیه ۸.۲.۱ نگاشت $f : (X, u) \rightarrow (Y, v)$ بسته است، اگر و تنها اگر به ازای هر زیرمجموعه‌ی B از Y و هر زیرمجموعه‌ی باز G از فضای بستار (X, u) شامل $f^{-1}(B)$ از زیرمجموعه‌ی باز U از فضای بستار (Y, v) وجود داشته باشد، به طوری که $B \subseteq U$ و $f^{-1}(U) \subseteq G$.

اثبات: فرض کنید نگاشت f بسته و B زیرمجموعه‌ی از Y و G زیرمجموعه‌ی باز از فضای بستار (X, u) باشد، به طوری که $f^{-1}(B) \subseteq G$. در این صورت $f(X - G)$ زیرمجموعه‌ی بسته از فضای بستار (Y, v) می باشد. فرض کنیم که $U = Y - f(X - G)$ باشد، پس U زیرمجموعه‌ی باز از فضای بستار (Y, v) است.

$$f^{-1}(U) = f^{-1}(Y - f(X - G)) = X - f^{-1}(f(X - G)) \subseteq X - (X - G) = G$$

در نتیجه U زیرمجموعه‌ی بازی از فضای بستار (Y, v) است که شامل B و $f^{-1}(U) \subseteq G$ می باشد.

برعکس. فرض کنید که F زیرمجموعه‌ی بسته از فضای بستار (X, u) باشد. در این صورت $f^{-1}(Y - f(F)) \subseteq X - F$ و $X - F$ زیرمجموعه‌ی بازی از فضای بستار (X, u) است. طبق فرض زیرمجموعه‌ی باز U از فضای بستار (Y, v) وجود دارد، به طوری که $Y - f(F) \subseteq U$ و $f^{-1}(U) \subseteq X - F$ ، بنابراین $F \subseteq X - f^{-1}(U)$ و $f(F) \subseteq Y - U$ پس $f(F) = Y - U$ است. بنابراین $f(F) \subseteq f(X - f^{-1}(U)) \subseteq Y - U$ زیرمجموعه‌ی بسته از فضای بستار (Y, v) و نگاشت f بسته است. $\square$

قضیه ۹.۲.۱ نگاشت های $f : (X, u) \rightarrow (Y, v)$ و $g : (Y, v) \rightarrow (Z, w)$ را در فضاهای بستار در نظر می گیریم، در این صورت :

(۱) اگر f و g بسته باشند، آنگاه $g \circ f$ نیز بسته است.

(۲) اگر f و $g \circ f$ بسته و پوشا باشد، آنگاه نگاشت g بسته است.

(۳) اگر f و $g \circ f$ بسته و g پیوسته و یک به یک باشد، آنگاه f بسته است.

اثبات:

(۱) فرض کنیم که F زیرمجموعه‌ی بسته از فضای بستار (X, u) باشد. f نگاشت بسته است پس $f(F)$ زیرمجموعه‌ی بسته در فضای بستار (Y, v) می باشد. نگاشت g بسته است. در نتیجه $g(f(F))$ زیرمجموعه‌ی بسته از فضای بستار (Z, w) می باشد.

(۲) فرض کنیم F زیر مجموعه‌ی بسته از فضای بستار (Y, v) باشد. نگاشت f پیوسته است بنابراین $f^{-1}(F)$ زیرمجموعه‌ی بسته از فضای بستار (X, u) می باشد، طبق فرض نگاشت $g \circ f$ بسته و پوشا است پس $g \circ f(f^{-1}(F)) = g(F)$ زیرمجموعه‌ی بسته از فضای بستار (Z, w) می باشد. در نتیجه $g(F)$ زیر مجموعه‌ی بسته از فضای بستار (Z, w) و نگاشت g بسته می باشد.

(۳) فرض کنیم F زیر مجموعه‌ی بسته از فضای بستار (X, u) باشد. نگاشت $g \circ f$ بسته است پس $g \circ f(F)$ بسته می باشد، از طرفی نگاشت g پیوسته و یک به یک است بنابراین $g^{-1}(g \circ f(F)) = f(F)$ زیرمجموعه‌ی بسته از فضای بستار (Y, v) و نگاشت f بسته می باشد.

□

۳.۱ ضرب فضا های بستار

ضرب خانواده‌ی $\{(X_\alpha, u_\alpha) : \alpha \in I\}$ از فضاهای بستار، فضای بستار $(\prod_{\alpha \in I} X_\alpha, u)$ است که با $\prod_{\alpha \in I} (X_\alpha, u_\alpha)$ نمایش داده می شود، که در آن $\prod_{\alpha \in I} X_\alpha$ ضرب خارجی مجموعه‌های $X_\alpha, \alpha \in I$ می باشد، و u عملگر بستار تولید شده توسط نگاشت تصویری $\pi_\alpha : (\prod_{\alpha \in I} X_\alpha, u) \rightarrow (X_\alpha, u_\alpha)$ است بدین معنی که برای هر $A \subseteq \prod_{\alpha \in I} X_\alpha$ داریم

$$uA = \prod_{\alpha \in I} u_\alpha \pi_\alpha(A)$$

قضیه ۱.۳.۱ فرض کنید که $\{(X_\alpha, u_\alpha) : \alpha \in I\}$ خانواده‌ی از فضاهای بستار و $\beta \in I$ باشد. در این صورت نگاشت تصویری $\pi_\beta : \prod_{\alpha \in I} (X_\alpha, u_\alpha) \rightarrow (X_\beta, u_\beta)$ بسته و پیوسته

می باشد.

اثبات: فرض کنید A زیرمجموعه‌ی بسته از فضای بستار $\prod_{\alpha \in I} (X_\alpha, u_\alpha)$ باشد. $\prod_{\alpha \in I} u_\alpha \pi_\alpha(A) = uA = A$ و $\pi_\beta(\prod_{\alpha \in I} u_\alpha \pi_\alpha(A)) = u_\beta \pi_\beta(A) = \pi_\beta(A)$ می باشد. در نتیجه نگاشت π_β بسته است.

فرض کنیم A زیرمجموعه‌ی فضای بستار $\prod_{\alpha \in I} (X_\alpha, u_\alpha)$ باشد. پس

$$\square \quad \pi_\beta(uA) = \pi_\beta(\prod_{\alpha \in I} u_\alpha \pi_\alpha(A)) \subseteq u_\beta \pi_\beta(A)$$

قضیه ۲.۳.۱ فرض کنید $\{(X_\alpha, u_\alpha) : \alpha \in I\}$ خانواده‌ی از فضاهای بستار و $\beta \in I$ باشد. در این صورت F زیرمجموعه‌ی بسته از (X_β, u_β) است، اگر و تنها اگر $F \times \prod_{\alpha \in I, \alpha \neq \beta} X_\alpha$ زیرمجموعه‌ی بسته از $\prod_{\alpha \in I} (X_\alpha, u_\alpha)$ باشد.

اثبات: فرض کنید F زیرمجموعه‌ی بسته از فضای بستار (X_β, u_β) و $\beta \in I$ باشد. نگاشت تصویری $\pi_\beta : \prod_{\alpha \in I} (X_\alpha, u_\alpha) \rightarrow (X_\beta, u_\beta)$ پیوسته است، بنابراین طبق قضیه ۳.۲.۱ $\pi_\beta^{-1}(F) = F \times \prod_{\alpha \in I, \alpha \neq \beta} X_\alpha$ می باشد.

برعکس. فرض کنید $F \times \prod_{\alpha \in I, \alpha \neq \beta} X_\alpha$ زیرمجموعه‌ی بسته از فضای بستار $\prod_{\alpha \in I} (X_\alpha, u_\alpha)$ باشد. نگاشت تصویری π_β بسته است، بنابراین $\pi_\beta(F \times \prod_{\alpha \in I, \alpha \neq \beta} X_\alpha) = F$ می باشد. از فضای بستار (X_β, u_β) می باشد. $\square$

قضیه ۳.۳.۱ فرض کنید $\{(X_\alpha, u_\alpha) : \alpha \in I\}$ خانواده‌ی از فضاهای بستار و $\beta \in I$ باشد. در این صورت G زیرمجموعه‌ی باز از فضای بستار (X_β, u_β) است، اگر و تنها اگر $G \times \prod_{\alpha \in I, \alpha \neq \beta} X_\alpha$ زیرمجموعه‌ی باز از فضای بستار $\prod_{\alpha \in I} (X_\alpha, u_\alpha)$ باشد.

اثبات: فرض کنید $\beta \in I$ و G زیرمجموعه‌ی باز از فضای بستار (X_β, u_β) باشد. چون π_β پیوسته است پس طبق قضیه ۴.۲.۱ $\pi_\beta^{-1}(G) = G \times \prod_{\alpha \in I, \alpha \neq \beta} X_\alpha$ می باشد.

بستار $\prod_{\alpha \in I} (X_\alpha, u_\alpha)$ است.

برعکس. فرض کنیم $G \times \prod_{\alpha \in I, \alpha \neq \beta} (X_\alpha, u_\alpha)$ زیرمجموعه‌ی باز از فضای بستار $\prod_{\alpha \in I} (X_\alpha, u_\alpha)$ باشد. بنابراین $\prod_{\alpha \in I} X_\alpha - G \times \prod_{\alpha \in I, \alpha \neq \beta} X_\alpha = (X_\beta - G) \times \prod_{\alpha \in I, \alpha \neq \beta} X_\alpha$ فضای بستار $\prod_{\alpha \in I} (X_\alpha, u_\alpha)$ می باشد. طبق قضیه‌ی قبل $X_\beta - G$ زیرمجموعه‌ی بسته از فضای بستار (X_β, u_β) و G زیرمجموعه‌ی باز از فضای بستار (X_β, u_β) می باشد. $\square$

قضیه ۴.۳.۱ فرض کنید (X, u) فضای بستار و $\{(Y_\alpha, v_\alpha) : \alpha \in I\}$ خانواده‌ای از فضاهای بستار باشد. در این صورت نگاشت $f : (X, u) \rightarrow \prod_{\alpha \in I} (Y_\alpha, v_\alpha)$ بسته است، اگر و تنها اگر به ازای هر $\alpha \in I$ ، $\pi_\alpha \circ f$ بسته باشد.

اثبات: فرض کنید نگاشت $f : (X, u) \rightarrow \prod_{\alpha \in I} (Y_\alpha, v_\alpha)$ بسته باشد. بنابراین به ازای هر $\alpha \in I$ ، $\pi_\alpha \circ f$ بسته می باشد.

برعکس. فرض کنید نگاشت $\pi_\alpha \circ f$ به ازای هر $\alpha \in I$ بسته، و نگاشت f بسته نباشد. در این صورت زیرمجموعه‌ی بسته‌ی F از فضای بستار (X, u) وجود دارد، به طوری که $\prod_{\alpha \in I} v_\alpha \pi_\alpha(f(F)) \not\subseteq f(F)$. بنابراین وجود دارد $\beta \in I$ به طوری که $\pi_\beta f(F) \not\subseteq v_\beta \pi_\beta(f(F))$. اما $\pi_\beta \circ f$ بسته است، در نتیجه $\pi_\beta(f(F))$ زیرمجموعه‌ی بسته از فضای بستار (Y_β, u_β) می باشد، که تناقض دارد. $\square$

قضیه ۵.۳.۱ فرض کنید $\{(X_\alpha, u_\alpha) : \alpha \in I\}$ و $\{(Y_\alpha, v_\alpha) : \alpha \in I\}$ خانواده‌ای از فضاهای بستار و به ازای هر $\alpha \in I$ نگاشت $f_\alpha : (X_\alpha, u_\alpha) \rightarrow (Y_\alpha, v_\alpha)$ پوشا و نگاشت $f : \prod_{\alpha \in I} (X_\alpha, u_\alpha) \rightarrow \prod_{\alpha \in I} (Y_\alpha, v_\alpha)$ بصورت $f((x_\alpha)_{\alpha \in I}) = (f_\alpha(x_\alpha))_{\alpha \in I}$ تعریف شده باشد. در این صورت نگاشت f بسته است اگر و تنها اگر f_α به ازای هر $\alpha \in I$ بسته باشد.

اثبات: فرض کنید $\beta \in I$ و F زیرمجموعه‌ی بسته از فضای بستار (X_β, u_β) باشد. در این صورت $F \times \prod_{\alpha \neq \beta} X_\alpha$ زیرمجموعه‌ی بسته از $\prod_{\alpha \in I} (X_\alpha, u_\alpha)$ می‌باشد. نگاشت f بسته است پس $f(F \times \prod_{\alpha \neq \beta} X_\alpha) = f_\beta(F) \times \prod_{\alpha \neq \beta} Y_\alpha$ می‌باشد. طبق قضیه‌ی ۲.۳.۱، $f_\beta(F)$ زیرمجموعه‌ی بسته از فضای بستار (Y_β, v_β) است. بنابراین f_β بسته می‌باشد.

برعکس. فرض کنید f_β به ازای هر $\beta \in I$ بسته و f بسته نباشد. پس زیرمجموعه‌ی بسته‌ی F از $\prod_{\alpha \in I} (X_\alpha, u_\alpha)$ وجود دارد به طوری که $\prod_{\beta \in I} v_\beta \pi_\beta(f(F)) \not\subseteq f(F)$. بنابراین $\beta \in I$ وجود دارد به طوری که $v_\beta f_\beta(\pi_\beta(F)) \not\subseteq f_\beta(\pi_\beta(F))$. $\pi_\beta(F)$ زیرمجموعه‌ی بسته از فضای بستار (X_β, u_β) می‌باشد و f_β بسته پس $f_\beta(\pi_\beta(F))$ زیرمجموعه‌ی بسته از فضای بستار (Y_β, v_β) می‌باشد، که تناقض دارد. $\square$

قضیه ۶.۳.۱ فرض کنید (X, u) فضای بستار و $\{(Y_\alpha, v_\alpha) : \alpha \in I\}$ خانواده‌ای از فضاهای بستار باشد. در این صورت نگاشت $f : (X, u) \rightarrow \prod (Y_\alpha, v_\alpha)$ پیوسته است، اگر و تنها اگر به ازای هر $\alpha \in I$ ، $\pi_\alpha \circ f$ پیوسته باشد.

اثبات: فرض کنید f پیوسته باشد. π_α به ازای هر $\alpha \in I$ پیوسته است بنابراین $\pi_\alpha \circ f$ به ازای هر $\alpha \in I$ پیوسته می‌باشد.

برعکس. فرض کنید $\pi_\alpha \circ f$ به ازای هر $\alpha \in I$ پیوسته باشد. فرض کنیم که f پیوسته نباشد پس زیرمجموعه‌ی A از X وجود دارد به طوری که $f(uA) \not\subseteq \prod_{\alpha \in I} v_\alpha \pi_\alpha(f(A))$ ، در نتیجه $\beta \in I$ وجود دارد، به طوری که $v_\beta \pi_\beta(f(A)) \not\subseteq v_\beta \pi_\beta(f(uA))$ و این تناقض با پیوستگی $\pi_\beta \circ f$ دارد. $\square$